

Posudek vedoucí bakalářské práce Barbory Báštěcké

Srovnání vzdělávání tlumočnicků do znakového jazyka působících na vysokých školách v České republice a ve Finsku

Nada Hynková Dingová, Ústav jazyků a komunikace neslyšících FF UK, 2019

Hlavním cílem bakalářské práce B. Báštěcké je srovnání vzdělávání (a vstupní vzdělání) tlumočnicků znakového jazyka, kteří působí na vysokých školách v České republice a ve Finsku.

Teoretická část práce je primárně kompilační, autorka práce se snaží zpracovat co nejvíce relevantních zdrojů, čímž dokazuje dostatečnou orientaci v současné situaci tlumočení na vysokých školách nejen v Česku, ale i ve Finsku. Práce je přehledně zpracovaná, pracuje se základními informacemi vztahujícími se k obsahu práce, nezatěžuje čtenáře údaji, které nejsou pro téma práce nosné. Oceňuji shrnutí hlavních rozdílů obou srovnávaných oblastí na konci každé kapitoly. Mnohdy starší citované zdroje se Barbora snaží doplnit daty zjištěnými z aktuální tlumočnické situace na vysokých školách u nás i ve Finsku. Jako přínos vidím konkrétní číselné údaje k počtům tlumočnicků ve Finsku. Díky tomu máme lepší možnost srovnání o tlumočnických kapacitách a možnostech vysokých škol v obou zemích.

Poznámka 1: K výpočtu celkového počtu tlumočnicků na vysokých školách ve Finsku z průměru počtu tlumočnicků sjednaným jedním studentem: Nejsem si jistá, jestli vynásobením uvedeného průměru na studenta s počtem sluchově postižených dostaneme relevantní číslo uvádějící celkový počet tlumočnicků (jeden tlumočnick může teoreticky tlumočit pro více studentů, nebo se mýlím?)

Za základ celé práce vnímám dotazník pro tlumočnický působící na vysoké škole. Zcela jistě není jednoduché získat relevantní informace od českých tlumočnicků (je jich nedostatek a jsou přetíženi podobnými žádostmi o zapojení do různých dotazníkových šetření), natož od tlumočnicků z jiné země. Pozitivně hodnotím počty tlumočnicků zapojených do šetření z obou zemí. Tyto počty jsou srovnatelné, i když je musíme vnímat s určitým respektem k celkovým počtům tlumočnicků zapojených do tlumočení na vysokých školách v jednotlivých zemích. Jak autorka sama přiznává, v dotazníku by po získaných zkušenostech některé otázky formulovala jinak, explicitněji, v některých otázkách by dala tlumočnickům větší prostor pro doplnění konkrétnějších údajů. Některé z dílčích otázek ve vypsáních oddílech nejsou jednoznačné, u některých si nejsem jista jejich významem a u dalších upřímně pochybuji, že jejich zodpovězení bylo pro respondenty jednoduché (především v otázkách na roky, které se vždy ve dvou nabízených možnostech překrývají). Navzdory tomu dotazník splnil svůj účel a autorka získala dost potřebných dat pro srovnání tlumočnické situace v obou zemích. Mám jen několik poznámek:

Poznámka 2: V práci je problém se zařazením oboru ČNES do typu vzdělání: tlumočnický x netlumočnický obor. K jakému názoru se klaní autorka a čím by své zařazení odůvodnila?

Poznámka 3: Na str. 80 vyplývá z grafu, že nejčastější formou dalšího studia tlumočnicků ve Finsku je samostudium (ani u českých tlumočnicků není odkaz na samostudium výjimkou). Může autorka práce přiblížit (pokud má možnost), jak konkrétně samostudium kolegové ve Finsku naplňují (sledování pořadů v ZJ, rétorická cvičení, pravidelné načítání informací ze všeobecného dění apod.)?

Poznámka 4: Z grafu č. 25 vyplývá, že optimální tlumočnické vzdělání podle českých tlumočnicků je vysokoškolské bakalářské. Je to v ostrém kontrastu s představami finských tlumočnicků. Čím by Barbora vysvětlila toto podcenění tlumočnické práce na vysoké škole u našich tlumočnicků?

Po formální stránce práce patří k průměru, práci s citacemi a parafrázemi autorka práce víceméně zvládla. Zdroje uvádí poctivě a v předepsaném formátu, typografických chyb se dopouští jen výjimečně v podobě např. překlepů.

Práci doporučuji k obhajobě.

Hodnocení: VELMI DOBŘE

27. 8. 2019

Mgr. Naďa Hynková Dingová, Ph.D.